

Koronavirüs Pandemisi Sırasında Evde Sıkışıp Kalan Hane İçi Şiddet Mağdurları Risk Altında¹

Scottie Andrew

Çeviri: Melis Kayhan

Dışarıda bir salgın kol gezerken ev, en güvenli yerdir. Sağlık yetkilileri haftalardır bunu söylüyor. Ama bazıları için ev, şiddet ve istismardan sığınacakları bir liman değil. Kişisel izolasyon, hane içi şiddet mağdurlarını ve çocuklarını rahatsız ve tehlikeli koşullara zorluyor: Covid-19 krizinden kaçayım derken, istismarcılarıyla aynı eve kapanıyorlar.

Koronavirüs salgını, oyalanmak, danışmanlarla konuşmak, arkadaş ziyaretleri gibi mağdurların rahatlamak için kullandıkları çıkış yollarını baltaladı. Salgın, bazı mağdurların aylar boyu şekillendirdikleri çıkış planlarını suya düşürdü. Ayrıca, işsizlik, hastalık ve ölümlerle tırmanan bu stres ve korku tufanı, sadece karşılaştıkları istismarı yoğunlaştırıyor. Bu mağdurların en izole olanlarına bile destek vermek için tasarlanan hizmetler, onlara uzaktan yardım edebilmek için mücadele ediyor.

Washington Üniversitesi'nden Val Kalei Kanuha, "Partnerini izole etmek veya incitmek isteyen biri için mükemmel bir fırsat." diyor.

İstismardan sağ çıkanlar sosyal izolasyon kurallarına zaten aşinalar. Şimdi, istismarcılar yerine bu işi salgın yapıyor.

Hane İçi Şiddet Muhtemelen Sosyal İzolasyonda Artacak

Yerel kaynaklarla hane içi şiddet mağdurları ile iletişim sağlayan ulusal hane içi şiddet hattı başkanı ve CEO'su Katie Ray-Jones, "Amerikalılar salgın sırasında haftalarca veya aylarca evde kalacakları için, hane içi şiddet sıklığı ve şiddeti büyük olasılıkla artacak." diyor.

Ray-Jones, yardım hattının 2008 ekonomik durgunluğu sırasında işsizlik arttıkça, partner istismarı raporlarında bir artış gördüğünü söyledi. Ama o zamanlar, mağdurların kendilerini tacizcileriyle aynı eve kapatmaları söylenmiyordu. Ray Jones, Ulusal Yardım Hattı personelinin, eyaletlerde kapatmalar başladığından beri aldığı çağrı sayısının ürkütücü olduğunu söylüyor: Bir kadın, mecburi olarak işine gitmeye çalışırken, istismarcı eşinin onu korkutmak için silahını doldurduğunu anlattı. Bir diğeri, eşinin onu bilerek virüse maruz bırakmakla tehdit ettiğini ve hastalanırsa tedavi için ödeme yapmayacağına

---

¹ Orijinal Kaynak: Andrew, Scottie. (2020, March 27). "Domestic Violence Victims, Stuck at Home, are at Risk During Coronavirus Pandemic" *CNN Health*, Link: <https://edition.cnn.com/2020/03/27/health/domestic-violence-coronavirus-wellness-trnd/index.html>

Atıf Şekli: Andrew, Scottie. (2020, Nisan 4). "Koronavirüs Pandemisi Sırasında Evde Sıkışıp Kalan Hane İçi Şiddet Mağdurları Risk Altında", Çev. Melis Kayhan. *sosyalbilimler.org*, Link: <https://sosyalbilimler.org/koronavirus-hane-ici-siddet>

yemin ettiğini söyledi.

Evde kalma tedbirleri altındaki topluluklar, yerel hane içi şiddet kaynaklarında şimdiden daha fazla çağrı yoğunluğu olduğunu bildiriyor. Doğu New York Nassau County’de komiser Patrick Ryder, CNN’e bağlı WLNY kanalına, hane içi şiddet olaylarının geçen yıla göre şimdiden %10 arttığını söyledi. WCPO’nun bildirdiğine göre ise, Cincinnati merkezli organizasyon “Women Helping Women”, kişisel izolasyonlar başladığından beri %30 daha fazla çağrı alıyor.

Stres Şiddet Olasılığını Arttırıyor

Hane içi şiddet vakaları, ekonomik krizler ve doğal afetler gibi uzun süreli stres ve parçalanma zamanlarında ortaya çıkar.

Austin, Teksas Üniversitesi, Hane İçi Şiddet ve Cinsel Saldırı Enstitüsü’nde Uzman Tanık Programı müdürü olan Margaret Bassett, Amerikalılar’ın daha önce böyle bir şey yaşamadığını söyledi. Bassett, “Bu gerçekten stresli bir dönem” diyor. “Ve bir aile daha fazla stres yaşadıkça, istismarcının gerginliğinin artması için daha büyük bir risk var.”

Bu stresin bir kısmı insanları ateşli silah satıcılarına ve likör mağazalarına yönlendiriyor. Silah satışları, 9/11’den ve 1987’deki borsa çöküşünden sonra olduğu gibi ülke çapında artıyor. Endüstri analisti Rob Southwick, CNN’e verdiği demeçte, “Belirsiz zamanlarda olduğumuzun bir belirtisi,” diyor. İnsanlar bilinmeyenden korktukları zaman, düşmanları bir virüs olsa bile, silah alırlar.

Ray-Jones’a göre istismarcılar, sıklıkla mağdurları korkutmak için ateşli silahları kullanıyorlar. Ancak Giffords Silah Şiddetini Önleme Hukuk Merkezi’ne göre, sadece tek bir istismarcının ateşli silah bulundurması bile, bir hane içi şiddet mağdurunun öldürülmesini beş kat daha muhtemel kılıyor.

Bu hafta 3,28 milyon Amerikalı işsizlik ödeneği için başvuruda bulundu. Bu bir rekor ve işsizliğin alkol kullanım bozukluğu ile güçlü bir ilişkisi bulunuyor. 2013’te yapılan bir çalışma, işsizlik oranlarının yükselmesiyle birlikte alkole bağlı tehlikeli davranışlarının da arttığını buldu. Ayrıca Dünya Sağlık Örgütü, kanıtlara göre aşırı alkol tüketiminin hane içi şiddetin şiddetini ve sıklığını kötüleştirdiğini söyledi.

Koronavirüs, Mağdurların Planlarını Alt Üst Ediyor

İstismarcılar, evde kalma zorunluluğu olmadan da mağdurlarını izole etmek için yollar buluyorlar. Ancak diğer herhangi bir zamanda mağdurlar hâlâ danışmanlar ve sığınma evleri gibi kaynaklara erişebiliyorlardı.

Kanuha, kurtulanların istismarcılarını kalkıp terk etmelerinin özellikle şu sıralar, hastanelere ve barınaklara erişim sınırlıyken o kadar basit olmadığını söylüyor. “Covid-19 ile bu durum çok sıra dışı, çünkü hepimizi ‘terk et gitsin’ seçeneğinden başka şeyler düşünmeye zorluyor” dedi. “Şu durumda birine çekip gitmesini söyleyemezsin, çünkü gidecek bir yeri yok.”

Cinsel saldırı mağdurları adli delil almak için hastaneye gitmeye tereddüt edebilirler, çünkü hastanelerin kapasiteleri dolu ve hekimler sağlık sistemine yük olmamaları için hastalara yalvarıyor.

Normalde, hak savunucuları ve danışmanlar tecavüz sonrası delil alma süreci boyunca destek için hazırdırlar. Ulusal Cinsel Şiddet Yardım Merkezi'nde iletişim müdürü olan Laura Pelumbo, "Bu artık mümkün değil," diyor.

Birçok mahkeme de kapalı, bu nedenle yasaklama emri talepleri süresiz olarak ertelendi. Bazı mağdurlar çıkış stratejilerini aylarca planlıyorlar. Gizlice para biriktirip, danışmanlarının yardımı ile, harekete geçmek için hazırlık yapıyorlar. Ray-Jones, salgının bu gizli fonları kurutarak, planları neredeyse kesinlikle suya düşüreceğini söyledi.

Çocuk İstismarı Daha Yaygın

İstismar mağduru çocuklar, şiddetten kaçmak için nereye gideceklerini biliyorlar: Okula, okul sonrası bir etkinliğe ya da bir arkadaşının evine. Yani evden başka her yere.

California-Berkeley Üniversitesi Prof. Jeffrey Edleson, şu an gidecek hiçbir yerleri olmadığına göre, çocukların istismar riskinin artacağını söyledi. CNN'e verdiği demeçte, kadınların ve çocuklarının şiddetten kaçmak için emniyet valfi olarak kullandıkları seçeneklerin çoğu artık mevcut değil." diyor.

Yardım için güvendikleri sosyal bağlar kopmuş durumda. İstismarı bildirebilecek ev dışından kişiler, yani öğretmenleri, antrenörleri ve dostları artık her gün onlarla değil. Edleson, ebeveynlerin, çoğu Amerikalı öğrencinin artık okul çalışmalarını tamamlamak için kullandığı elektronik aletlere erişimini kesecek kadar ileri gidebileceğini söylüyor.

"Evde aile içi şiddete maruz kalan konuştuğum çoğu genç yetişkin, onlara destek olabilecek arkadaşlar, arkadaşların aileleri, akrabalar ve öğretmenlere ulaşabiliyorlar. Evde olup bitenlerin etkisini yatıştırılmalarına yardımcı oluyor." Ama bunların hepsi şu an kayıp.

Şimdiden, koronavirüs ile ilişkili çocuk istismarı raporlandı. Fort Worth, Teksas'ta bir çocuk hastanesi geçen hafta, bir hafta içinde altı ciddi çocuk istismarı vakasını tedavi altına aldıklarını bildirdi. CNN üyesi KTVT'nin bildirdiğine göre, hastane personeli genellikle bir aydan fazla süre içinde bu kadar hasta görüyor.

Bazen endişe verici olan şey sessizlik. The Oregonian, Oregon eyalet çocuk istismar hattına yapılan çağrılar, okullarının kapatıldığı günden bu yana 700'den 300'e, yarıdan fazla düştüğünü bildirdi. Çocuk refahı savunucuları, çocukların istismarı onlar adına bildirebilecekleri öğretmenleriyle sınıflarında olmadıkları için endişeleniyorlar.

Edleson, çatışmanın şiddete hiç sürüklenmediği ailelerde bile, işsizlik gibi ek stres kaynakları nedeniyle çocukların fiziksel istismar riskinin artık daha fazla olduğunu söyledi.

"Bu çatışma fiziksel bir seviyeye itilebilir." diyor. "Özellikle küçük kapalı mahallelerde."

Yardım Hizmetleri Bu Duruma Nasıl Ayak Uyduruyor?

Yerel, bölgesel ve ulusal birlikler hâlâ birkaç eyalette, evde kalma zorunluluğu altında temel örgütler olarak faaliyet gösteriyor, ancak hizmetlerini sunma şekilleri değişti.

Ray-Jones, “Çoğu durumda mağdurların vaka çalışanlarıyla buluşması artık mümkün değil ve birçok kadın sığınma evi mevcut sakinlerini korumak için yeni kişileri kabul etmeyi bıraktı.” dedi. Birçok mağdur, istismarı bildirmek ve destek almak için yardım hatlarına güveniyor, ancak bazıları için bu da güvenli değil. Evde kalma zorunluluğu kaldırıldıktan sonra Ray-Jones, mağdurların yardım hatlarına yığılmalarını beklediğini söyledi. Korona virüs salgını bitene kadar kaç kişinin mağduriyet yaşadığını bilemeyebilirler. Ray-Jones, “İstismarcı partnerlere sahip insanlar tatil bitene kadar yardım için ulaşamıyorlar.” dedi. “Karantinalar kaldırıldıktan ve insanlar işe geri döndükten sonra potansiyel olarak büyük bir dalgalanma olacağını düşünüyoruz.”

Sosyal hizmet uzmanları şu anda hazırlanıyorlar, mümkün olduğunca işleri uzaktan halletmeye geçiş yapıyorlar ve kaynakları (aramak için numaralar, ruh sağlığı hizmetleri gibi) mağdurlara ulaşturmaya çalışıyorlar. Ama hâlâ hak savunucularının ulaşamadığı mağdurlar var. Kanuha, hepimizin devreye girmesi gereken yerin burası olduğunu söyledi. Web sitelerine, telefona ya da başka insanlara erişimi olmayan mağdurlar için, arkadaşları, iş arkadaşları veya komşuları onlara ulaşmalı ve onları korumalı. Yardım kaynaklarının çıktısını alın. Onların güvenliği için endişeleniyorsanız bir yardım hattını arayın. Birlikte çalışıyorsanız, onları bir iş meselesi bahanesi ile arayın ve nasıl olduklarını sorun. “Hemen yanıt vermek yerine dinleyin.” diyor Kanuha. “Sadece insanların konuşmasına, paylaşmasına ve ne istediklerini anlatmasına izin verin, ondan sonra onlara yardım edip edemeyeceğinize karar verin.” dedi. “Başlamak için en iyi yöntem sadece dinlemek.”

Tüm istismar mağdurlarına yardım edebilecek tek bir çözüm yolu yaklaşımı yok. Kanuha, ister çocuk ya da yetişkin, ister LGBTQ+ üyesi, engelli ya da kayıtsız göçmen olsun, kimliğinin ne olduğu fark etmeksizin herkesin bu yardımı alabileceğini söylüyor. Covid-19 şimdi hayatlarındaki başka bir değişken. Ama neredeyse tüm mağdurların paylaştıkları istismar aynı.

***

Kayda Değer Akademik Metinler mottosuyla, 10 Ağustos 2015 tarihinde yayın hayatına başlayan *sosyalbilimler.org*, sosyal bilimler alanında çalışma yürüten her bireyin yararlanmasına veya katkı sunmasına açık akademik bir web sitesidir. Hakkında detaylı bilgi almak için sosyalbilimler.org/hakkinda sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Facebook, Twitter, Instagram ve YouTube’da @sosbilorg kullanıcı adıyla *Sosyal Bilimler*’i takip edebilirsiniz.

sosyalbilimler.org/abonelik sayfasından e-bülten aboneliği olarak, her pazar günü, o hafta içinde sosyalbilimler.org’da yayımlanan çalışmaların tamamını size gönderilecek bir e-posta ile alabilirsiniz.

Aynı zamanda yayımlanan çalışmaların size WhatsApp üzerinden gönderilmesini talep ederseniz sosyalbilimler.org/whatsapp linki üzerinden “Sosyal Bilimler WhatsApp Grubu”na katılabilirsiniz.